

Sygn. akt I KS 14/20

POSTANOWIENIE

Dnia 23 września 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Eugeniusz Wildowicz

w sprawie **T. M.**

oskarżonego z art. 178a § 1 k.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 23 września 2020 r.,

skargi obrońcy oskarżonego

w trybie art. 539a k.p.k.,

na wyrok sądu odwoławczego – Sądu Okręgowego w S.,

z dnia 19 maja 2020 r., sygn. akt II Ka (...)

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w E.,

z dnia 8 stycznia 2020 r., sygn. akt II K (...),

na podstawie art. 539e § 2 in principio k.p.k.

postanowił:

1. **oddalić skargę,**
2. **obciążyć oskarżonego kosztami sądowymi postępowania skargowego.**

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy w E., wyrokiem z dnia 8 stycznia 2020 r., sygn. akt II K (...), uniewinnił T. M. od popełnienia zarzucanego mu czynu z art. 178a § 1 k.k.

Od tego wyroku apelację na niekorzyść oskarżonego wniósł prokurator. Zaskarżył go w całości i zarzucił:

1. „błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnym uznaniu, że oskarżony T. M. prowadził samochód marki N. w stanie nietrzeźwości tylko po parkingu przy ul. J. nr 19 w E., co skutkowało uniewinnieniem oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu, w sytuacji kiedy z ustaleń funkcjonariuszy Policji (vide notatka k. 2) wynika, że taki samochód przed zatrzymaniem oskarżonego na parkingu poruszał się ul. J. w E.;

2. błąd w ustaleniach faktycznych przyjętych za podstawę orzeczenia i mający wpływ na jego treść, a polegający na błędnym uznaniu, że na parkingu przy ul. J. nr 19 w E. , gdzie oskarżony T. M. prowadził samochód, nie odbywa się ruch lądowy, co skutkowało uniewinnieniem oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu;
3. obrazę przepisów postępowania mianowicie art. 410 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na bezkrytycznym ustaleniu przez Sąd I instancji jedynie w oparciu o przedłożone przez obrońcę zdjęcia, i wyjaśnienia oskarżonego, że na parkingu bloku mieszkalnego przy ul. J. w E. nie odbywa się ruchu lądowy, co skutkowało uniewinnieniem oskarżonego od popełnienia zarzucanego mu czynu;
4. obrazę przepisów postępowania mianowicie art. 410 k.p.k. mającą wpływ na treść orzeczenia, polegającą na wybiórczym ustaleniu, że na posesji bloku mieszkalnego przy ul. J. w E. nie odbywa się ruchu lądowy, bez zapoznania się przez Sąd I instancji z tym miejscem w sposób bezpośredni, co wykaże, że do posesji ma dostęp znaczna liczba uczestników ruchu drogowego, w tym korzystających z garaży, miejsc postojowych, służb porządkowych, gości i mieszkańców tego bloku, w tym pieszych, a zatem że odbywa się tam ruch lądowy”.

Podnosząc powyższe zarzuty wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi I instancji.

Sąd Okręgowy w S. , wyrokiem z dnia 19 maja 2020 r., sygn. akt II Ka (...), uchylił zaskarżony wyrok i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu w E. .

Od powyższego wyroku skargę wniósł obrońca T. M. , zaskarżając go w całości i zarzucając naruszenie art. 437 § 2 zd. 2 k.p.k. w zw. z art. 454 § 1 k.p.k., wynikające z przedwczesnego uznania przez Sąd odwoławczy, że w oparciu o materiał dowodowy zgromadzony w sprawie istniały podstawy, w związku z apelacją prokuratora, do skazania oskarżonego uniewinnionego wyrokiem Sądu I instancji od popełnienia zarzucanego mu przestępstwa z art. 178a § 1 k.k. i z wyrażenia w tej sytuacji nieuprawnionego poglądu prawnego, że miejsce zdarzenia jest miejscem powszechnie dostępnym, w którym odbywa się ruch ogólnodostępny, a więc ruch lądowy.

Wskazując na powyższe wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi Okręgowemu w S. do ponownego rozpoznania w postępowaniu odwoławczym.

Sąd Najwyższy zważył co następuje.

Skarga nie mogła zostać uwzględniona.

Zakres kontroli dokonywanej przez Sąd Najwyższy po wniesieniu skargi na wyrok sądu odwoławczego, o którym mowa w art. 539a § 1 k.p.k., ogranicza się do zbadania, czy stwierdzone przez sąd odwoławczy uchybienie daje podstawę do orzekania kasatoryjnego (zob. uchwała składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z dnia 25 stycznia 2018 r., I KZP 13/17 oraz postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 10 lutego 2017 r., IV KS 6/16, LEX nr 2204960). Z kolei treść art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k. przesądza, że uchylenie orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania może nastąpić wyłącznie w wypadkach wskazanych w art. 439 § 1, bądź art. 454 k.p.k. lub jeżeli jest konieczne przeprowadzenie na nowo przewodu w całości.

W orzecznictwie ponadto wskazuje się, że „możliwość uchylenia wyroku uniewinniającego, umarzającego albo warunkowo umarzającego postępowanie karne i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania związana z regułą ne peius określoną w art. 454 § 1 k.p.k. (art. 437 § 2 zd. drugie k.p.k.) zachodzi dopiero wtedy, gdy sąd odwoławczy - w wyniku usunięcia stwierdzonych uchybień stanowiących jedną z podstaw odwoławczych określonych w art. 438 pkt 1-3 k.p.k. (czyli np. po uzupełnieniu postępowania dowodowego, dokonaniu prawidłowej oceny dowodów, poczynieniu prawidłowych ustaleń faktycznych) - stwierdza, że zachodzą podstawy do wydania wyroku skazującego czemu stoi na przeszkodzie zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sama tylko możliwość wydania takiego wyroku w ponownym postępowaniu przed sądem pierwszej instancji jest niewystarczająca dla przyjęcia wystąpienia reguły ne peius określonej w art. 454 § 1 k.p.k.” – uchwała 7 sędziów Sądu Najwyższego z dnia 20 września 2018 r. I KZP 10/18, OSNKW 2018/11/73).

W niniejszej sprawie powodem uchylenia przez Sąd odwoławczy wyroku Sądu Rejonowego w E. i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania było zakwestionowanie dokonanego przez sąd meriti ustalenia, iż prowadzenie pojazdu mechanicznego na parking przy ul. J. w E. nie jest prowadzeniem pojazdu w ruchu lądowym w rozumieniu art. 178a § 1 k.k., a w rezultacie krytyczna ocena uniewinnienia oskarżonego. Sąd odwoławczy, wbrew twierdzeniom skarżącego, trafnie uznał, że na podstawie zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego istniała podstawa do skazania oskarżonego za zarzucane mu przestępstwo z art. 178a § 1 k.k., jako że miejsce zdarzenia (zamknięty parking przy bloku wielorodzinnym udostępniony do użytku wszystkim mieszkańcom) jest miejscem powszechnie dostępnym, w którym odbywa się ruch ogólnodostępny, a więc ruch lądowy (por. postanowienia Sądu Najwyższego: z dnia 22

maja 2019 r., IV KK 567/18, LEX nr 2671520; z dnia 30 lipca 2015 r., IV KK 201/15, LEX nr 1765994). Nie mógł jednak skazać oskarżonego z uwagi na zakaz określony w art. 454 § 1 k.p.k. Sąd odwoławczy poczynił też trafne ustalenia co do ruchu lądowego, jako znamienia przestępstwa z art. 178a § 1 k.k., jak i określenia „miejsca dostępnego dla powszechnego użytku”, słusznie przyjmując, że „za miejsce powszechnego użytku należy z pewnością uznać parking przy bloku wielorodzinnym udostępnionym do użytku wszystkim mieszkańcom bloku mimo ograniczeń nań wjazdu osobom z zewnątrz”. Oceny tej, wbrew twierdzeniom skarżącego, nie zmienia fakt zamknięcia parkingu bramą wjazdową, bowiem odbywał się tam „ruch nieokreślonej liczby mieszkańców bloku.” W miejscu prowadzenia samochodu przez oskarżonego odbywał się ruch pojazdów z przeznaczeniem dla wszystkich mieszkańców bloku wielorodzinnego.

Nie ma więc racji skarżący, że Sąd odwoławczy czyniąc powyższe ustalenia faktyczne i prawne „ewidentnie przedwcześnie” wydał orzeczenie o charakterze kasatoryjnym. Przeciwnie, realizując konieczny do oceny prawidłowości zastosowania art. 454 § 1 k.p.k. warunek, wykazał, że gdyby nie stwierdzone uchybienia (błędne ustalenia faktyczne i prawne co do kryterium „ruchu lądowego” przewidzianego w art. 178a § 1 k.k.) powinien zapaść wyrok skazujący, ale jego wydanie było niedopuszczalne w instancji odwoławczej z uwagi na zakaz takiego orzekania.

W świetle powyższego uznać należy, że skarga obrońcy oskarżonego koncentrując się na podważaniu rzetelności analizy zgromadzonego w sprawie materiału dowodowego, polemice z oceną faktyczną i prawną dokonaną przez Sąd odwoławczy, skutecznie nie podważa tych ustaleń, które legły u podstaw wydania wyroku. Stąd nie mogła ona być uznana za zasadną.

W tym stanie rzeczy uznać należy, że Sąd Okręgowy w S. wydając zaskarżony wyrok nie dopuścił się naruszenia przepisu art. 437 § 2 k.p.k., a w konsekwencji rozpatrywany środek zaskarżenia podlegał oddaleniu.

O kosztach sądowych postępowania skargowego rozstrzygnięto zgodnie, ze stosowanymi na zasadzie analogii, przepisami art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k., obciążając nimi oskarżonego.